

DIARI CATALA

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DISSAPTE 27 DE MARS DE 1880

NÚM. 302

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32. 1.er — SUCURSAL EN GRACIA. — DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Barcelona. un mes. . . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA. — Santa Lidia.

Espectacles.

TEATRO PRINCIPAL.—Funcions per demà diumenje, tarde BARBERILLO DE LAVAPIÉS y PASCUAL BAILON.—Nit, JUGAR CON FUEGO y PASCUAL BAILON.—Avuy se despatxa en Contaduría.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Funció per demà diumenje, 1.ª de abono impar, tarde á las 3, EN EL SENO DE LA MUERTE, GENT DE BARRI.—Nit, MACBET.—A dos quarts de nou.

TEATRO ROMEA.—Societat Latorre.—Avuy dissapte, la tragedia catalana en 3 actes LAS ESPALLAS DE LA MORTA y la comedia en 2 actes DE NADAL A SANT ESTEVE.

Entrada á localitats 3 rals, id. al segon pis 2.—A las 8.

Funcions pera demà, tarde, la tragedia en 4 actes JOAN BLANCAS.—Nit, lo drama histórich en 6 actes TREINTA AÑOS Ó LA VIDA DE UN JUGADOR.

Se despatxa en contaduría.

Nota. Terminantse demà la tercera serie d' abono de dias festius per la tarde s' en obra un de 12 funcions últimas de la temporada. Los senyors abonats que vulguin renovar l' seu s' servirán donar avis á la Contaduría durant los entreactes.

TEATRO DE NOVETATS.—Demà diumenje tarde, la sarsuela de espectralle en 3 actes, DE SANT POL AL POLO NORT.—Nit, estreno de la gran sarsuela bufa en 4 actes LA VIDA PARI-SIENSE.

Entrada 2 rals.

Se despatxa en contaduría.

TEATRO ESPANYOL.—Demà diumenje tarde á las 3, entrada 10 quarts.—9.ª representació del aplaudit drama en 8 actes, EL REGISTRO DE LA POLICIA.—Nit, á las 8, entrada 2 rals.—10.ª representació del drama EL REGISTRO DE LA POLICIA.

Dilluns, tarde á las 3, entrada 10 quarts.—11.ª representació del drama EL REGISTRO DE LA POLICIA.

Pera aquestas funcions se despatxa en Contaduría.

BON RETIRO.—Demà, diumenje, tarde y nit, 7.ª y 8.ª representació de LO LLIRI DE PLATA.

Se despatxa en contaduría.

CONCERTS D' EUTERPE EN LO BON RETIRO.—Lo dilluns próxim, festivitad de Pasqua, tindrà lloch lo primer concert matutinal per lo coro y la orquesta d' Euterpe que dirigeixen los senyors Rodoreda y Ribera.

Entrada 2 rals.—A las 7 del matí.

CASSINO IMPERIAL.—Ronda de Sant Pau, número 14.—Ball extraordinari pera la nit del diumenje. Entrada de caballer 5 rals; gratis las senyoras á juaci de la Comissió.

Reclams

Rodets de fil,

Betas, trensillas, serrells, botons y cintas de totas calitats se venen en la botiga nova del carrer d' en Jaume rer. n.º 5.

TRAVAL Y COMPANYIA.

Noticias de Barcelona

¡D. JOAQUIM GARCIA PARREÑO!

Indubtablement estém atravessant un período ben trist per quant se refereix á las notabilitats artísticas de la nostra terra. La mort ab sa parca crudel y despiadada se complau en arrebatar nos ab vertiginosa préssa aquells fills que mes contribuixen al nostre gloriós renaixement. Encare están calents los cadávres de n' Gomez, célebre pintor y de n' Llimona distingit actor del Teatro Catalá, y ja avuy havem de donar compte d' haver baixat á la tomba lo nostre estimat amich lo distingit actor y director d' escena en Joaquim García Parreño.

Tots l' haviam vist en las taulas del Teatro Catalá, quan encare lo temps no havia lograt imposarse á sa naturalesa robusta; tots l' haviam vist en *Lo Rector*

de Vallfogona, *Lo ferrer de tall* y altres produccions no menos celebradas, posant de relleu sas condicions d' actor distingit, sa experiencia escénica, sas maneras teatrals.

¿Qui al recordar, lo que podriam dir última etapa de la carrera artística de n' Parreño, per ell consagrada á las lletras de la nostra terra, no exclamará com nosaltres: lo Teatro Catalá está de dol?

Son nom figurará dignament al costat del de n' Villahermosa. D' un y altre dirá l' historia que foren los primers directores d' escena que saludaren lo renaixement del nostre Teatro.

LO DIARI CATALA s' associa al dol de sa familia, al de l' empresa del Teatro Catalá, al dels autors dramátichs y al de sos companys de carrera artística.

ARRIVADA D' UN GENERAL.—Es objecte de molts y persistents comentaris l' arribada, casi subrada, á la nostra capital, del general Quesada, qui 's troba en Barcelona desde dimecres al vespre.

Son viatge ni tan solzament havia sigut anunciat, lo qual feu que cap de sos amichs l' anés á rebre á l' estació.

Lo *Diario de Barcelona* notificá als barcelonins l' objecte del viatge tant y tant comentat: lo general Quesada ha vingut ab lo sol y exclusiu objecte de visitar la segona capital d' Espanya, qu' encara no havia vist d' ensá que, gracias á la revolució, de la qu' ell no es gens amich, han desaparegut las murallas que la tenian lligada de peus y mans.

Ab los fets, lo general confirma la noticia; y avans d' ahir visitá 'ls monuments, l' Ateneo y algun altre punt de Barcelona. Mes la gent s' empenya, sens dubte, si hem de creure al *Diario*, sens lo mes petit fonament, en que per visitar una ciutat no hi havia necessitat de viatjar tant subradament, y sobre tot, tan á la callada.

Nosaltres desitjem que, al general foraster, la Barcelona d' are li agradi mes

que la dels seus temps, que ni may que tornin.

LOS ARMATS.—Se 'ns ha assegurat que 'ls que aquest any van vestits de *Armats* en las professons d' aquesta Setmana Santa, no son homes llogats espessament, com antigament se feya, sino joves afiliats á la Joventut Católica que han volgut que 'l *cos* citat fos mes noble, y al mateix temps no passés alló d' anar á la taberna del carrer de la Lleona, anomenada *La Catedral*, á fer lo *quartet* acabada la professó. La Joventut Católica vá anar á can Martin ó Justin. Suposem que no degueren promiscuar.

La colla sembla que ha sigut organisa-da en la perruqueria católica del carrer de Fernando.

SARSUELA CATALANA.—Próximament se estrenará en lo teatro del Ateneo de Tarragona una sarsuela catalana, titulada: *Tot ve un dia que se sab*, lletra d' un jove escriptor catalanista y música d' un conegut mestre.

TROVO.—En la comandancia de municipals están depositats uns rosaris que 's trovaren en l' iglesia de San Miquel del Port.

CAMÍ DE FERRO DE MOLLET Á CALDAS.—Habem rebut la Memoria llegida en la junta general d' accionistas de dit camí de ferro, celebrada lo dia 31 del passat janer.

De dita Memoria se 'n desprenen los següents datos:

Primer; que 'l nou camí de ferro tindrà un recorregut de 15 kilómetros.

Segon; que la empresa tracta de emetre 1.500 obligacions del sis per cent, ó 3.000 del tres per cent, de lo que resultarà que 'l nou camí de ferro sols tindrà un gravámen de 48.000 pessetas per kilómetro.

Tercer; que están ja casi terminadas las obras de fábrica y treballs d' explanació. Lo material fixo está posat ja á peu d' obra y la via está ja sentada en 5 kilómetros, tot lo que permet esperar que podrà ferse la inauguració á primers de maig próxim; y

Quart; que 's calcula que la via portará cada any uns 148.000 passatjers, que produhirán unas 196.100 pesetas, las que sumadas ab 45.000 que 's creu produhirá lo transport de mercaderias, donarán un total de productos bruts de 241.100 pesetas.

Inútil es dir que 'l *DIARI CATALA*, amich sempre de tot lo que 's progrés y adelanto, s' alegraria de que las esperansas que 's demostran per la empresa en la Memoria fossin una realitat, á fi de que 'n sortís un guanyant á una la mateixa empresa y lo pais.

MERCAT D' HOSTAFRANCS.—Segons la *Crónica de Cataluña* del dimecres passat, á conseqüencia d' una exposició de varis vehins y propietaris d' Hostafranchs, en sollicitud de que 's dotés á aquell barri d' una plassa-mercat, la comissió quarta del Ajuntament presentá en la sessió del dimars un dictámen estimant que, com existeix ja un mercat definitiu en la plassa d' Abaix, no era necessari instalarne un altre.

La comissió especial, á la que deu passar aquest dictámen, ja deurá veure com, segons tenim entés, no hi ha en Hostafranchs cap mercat definitiu en la plassa

d' Abaix, sino que aquest es interí, y que per cert presenta tants y tals inconvenients higiénichs y económichs que de cap manera permeten que la tal plassa sigui declarada definitiva.

Estarem á la mira d' aquest assumpto, pera enterar als lectors de la resolució del aludit expedient, de molt interés per aquella populosa barriada, que en sa majoria espera que s' estableixi lo mercat definitiu en la plassa de la Llibertat, quals terrenos cediren los respectius propietaris gratuítament, al objecte de dita instalació.

ASSOCIACIÓ CATALANISTA D' EXCURSIONS CIENTÍFICAS.—Avuy á dos quarts de nou del vespre celebrarà la sessió preparatoria pera l' excursió al poble de Tossa, en los dias de demá y passat demá.

UN LLEGAT HONRÓS.—Se diu que la difunta senyora donya Pelegrina Malatesta feu ans de morir un llegat de 1.500 duros que se han de distribuir del següent modo: Mil duros entre los empleats del teatro del Liceo y 500 entre los del Principal.

FRONTIS DE LA CATEDRAL.—En una carta qu' hem rebut se 'ns diu que molt prompte comensarán las obras del frontis de la Catedral, per qual objecte sembla qu' está fent vivas gestions lo senyor Urquinaona.

Aixis, senyor bisbe, aixis. Mes guanyará son prestigi cuidantse de la Catedral que no pas ficantse en si la premsa fa ó deixa de fer.

NOTICIAS DE GRACIA.—*La Tómbola.*—Definitivament demá, diumenje de Pasqua, á las tres de la tarde se inaugurarà la *tómbola* organisa-da per la Junta d' auxilis. Aquesta 's compondrá de 10.000 objectes entre 'ls quals n' hi ha alguns d' art y de verdader mérit. Los bitllets se vendrán al preu de dos rals cada un.

La *Tómbola* estarà establerta en lo saló de descans del teatro Principal y allí mateix hi haurá lo despaig de bitllets.

RUMORS GRAVES EN CERTS CÍRCULS.—Se diu que ha passat algo grave en lo Gremi de Sabaters antichs (confraría de Sant March), sobre lo passament de comptes y desaparició de certas alhajas. La qüestió está tan embolicada que fins l' autoritat ha tingut d' intervenir en l' assumpto.

Procurarem sapiguerho tot pe'l clar porque tenim entés que n' hi ha per llogarhi cadiras ó... tamburets.

ROBO.—Avans d' ahir fou robada una habitació del carrer de Jaume Giralt, emportantsen los lladres algunas joyas y roba d' us.

NOVA EMPRESA.—Se diu que l' empresa que s' ha encarregat del teatro Principal té intenció de portar en aquest colisseu per la temporada próxima de 1880 á 1881 una companyia de *primo-cartello* que debutará ab lo *Rienzi* ó *Lohengrin*. Tenint en compte l' amor á l' art que sempre han demostrat los actuals empresaris no estranyariam gens que la noticia 's confirmés.

MÚSICA DEL SENYOR MANENT.—Los que ahir concorregueren á l' iglesia de Sant Jaume fan grans elogis de la «Passió» que s' hi cantá, que 's diu fou arretglada per lo mestre Manent. També agradá molt la veu del tenor á qual carrech corregué la part de Jesús.

SENYORS REGIDORS.—Ja deuen saber que en tal dia com avuy es moltíssima la gent que sol anar al mercat dels béns.

També deuen saber que 'l lloch ahont s' establí ahir lo mercat, aixis com sas immediacions, están plens de fanch; de modo que no s' hi pot tranzitar.

Donchs, farán lo favor, que per xó paguem los barcelonins, d' enviar avuy sens falta, á primera hora, brigadas numerosas á recullir lo fanch y á fer deixar ben netas y escombradas totas las passeras y aceras del Ensanche que conduceixen al dit mercat.

Es un favor que se 'ls agrahirá, encara que vostés, desde 'l instant que son regidors, venen obligats á fer lo que se 'ls demana.

PROFESSÓ EN LA BARCELONETA.—Segons anunciarem, ahir tingué lloch la professó de setmana Santa en la Barceloneta. No fou poch ni molt lluida; mes aviat pecá de poca concurrencia, tal vegada per causa del mal temps que amenassava poch avans de sortir, ó pot ser per lo refredament dels fidels, cada dia creixent. Obrián la marxa, despres dels municipals de caball, quatre moros (?) derrera dels quals venian los armats, ab lo capitá Menaya, precedits de la música. Lo restant de la professó era compost per bon número de noyets, alguns congregants ab vesta, los impropers, la veracreu, un sant Cristo, alguns individuos del exercit ab blandons, y darrera la verge dels Dolors sota talam, tancant lo curs una música. Per los carrers ahont passá la professó hi havia una mitjana concurrencia de curiosos.

MOVIMENT CIENTÍFICH Y ARTÍSTICH.

ASSOCIACIÓ CATALANA D' ARTISTAS Y ESCRIP-TORS.—Com veuran nostres lectors en la secció oficial, demá á las deu del mati tindrà lloch en lo Saló de Cent la reunió general ab lo fi de aprobar los Estatuts redactats per la Comissió especial que al efecte fou nombrada en la reunió anterior.

Están invitats á dita reunió tots los artistas y escriptors de Catalunya.

ATENEU BARCELONÉS.—«Concert extraordinari.»—Avuy te lloch lo segon concert extraordinari baix lo següent programa:

Primera part.—«Jesús de Nazareth,» cántich evangélich, pessa de conjunt, Gounod.—«Andante,» quintetto, Schubert.—«La Romanesca,» ballable del sigle XVI, violoncello y quarteto, . . .—«Trio,» violí, violoncello y piano (primera audició) Obiols.—«Lo Buch fantasma,» pessa de conjunt, Wagner.

Segona part.—«(a) Minuet,» número 1,—(b) Id. número 2, quarteto (primera audició) Casamitjana.—«Pavana,» (ballable del sigle XVI) quinteto de corda.—«Tema y variacions.»—«Scherzo,» septimino, Beethoven.—«Fantasia,» pessa de conjunt, Wagner.

La execussió de las pesses del present programa organisa-t y dirigit per lo soci D. Joseph Rodoreda, correrá á carrech dels senyors Güell, Sanchez, Quintana y Pujol, violins; Tolosa (D. J.) y March, violas; García y Ferrandis, violoncellos; Ribera (D. J.) contrabaix; Tolosa (D. P.) flauta; Fontseré, oboe, Ayné clarinet; Fontseré, trompa; Sadurní, fagot; Barba y Laporta, piano y armonium..

ATENEU LLIURE DE CATALUNYA.—Avuy á dos quarts de nou del vespre la secció quarta del «Ateneu lliure de Catalunya» continuarà la discusió del tema: «Consecuencias que podrian resultar per los interessos materials de Catalunya si se perdessin las Antillas». Tenen demanada la paraula varis senyors sócis. La sessió será pública.

CENTRO INDUSTRIAL DE CATALUNYA.—Demà diumentje, á dos quarts de onze del matí, se donará una conferencia en aquest Centro (Olm, 10, principal), pe'l soci D. Ramon Batlle, que será la tercera del curs de l' ensenyansa de la fabricació de texits ab talers mecánichs y versará sobre 'l tema: «Cálcul de las palancas compostas: teoría y cálculo dels combos y curriolas y aplicació dels mateixos al taller mecánich.»

Lo LLORER.—A dos quarts de nou del vespre de demà, en la societat catalanista «Lo Llorer» de la Barceloneta, tindrà lloch una vetllada literaria-musical.

SERVEY METEOROLÒGICH

(Especial del DIARI CATALA.)

Observacions del dia 27 de Mars 1880.

OBSERVACIONS.	Màxima.	Mínima.	Mitja.	Diferen. ^a
Temp. á l' omb. ^a	17°0	6°0	12°0	11°0
Id. al aire-lliure	21°5	3°5	14°0	18°0
(Horas)	9 mati.	12 dia.	3 tarde.	mitja.
Tensió vapor.	4m 0	7m0	5m5	5m0
Estat Higromét.	10-80	0-70	0-48	10-30
Actinómetro.	falta.	falta.	falta.	falta.
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	6 tarde.
Núvols.	Nim	Nimb	CumNim	Cir Cum
Forma.	N b	N b	N b	NbNEa.
Direc. ^a	10	10	4	4
Estat del cel.	10	10	4	4
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	9 nit.
Vent.	NE	NE	E	E
Direcció.	2	2	2	2
Forsa.	2	2	2	2
Baróm á 0°yn/m	754m5	753m0	755m0	756m5
Evaporació total	á l' ombra = 3 m0		al aire-lliure = falta	
Altura de pluja.	á 9h. n. = 19m9		mar. 6h t. = 4.	

Las pluhas d' aquestos dias han sigut generals per tot a Catalunya.

En la provincia de Lleyda ha caigut gran cantitat de calamarsa, y en los Pyreneus catalans ha nevat ab abundancia, estant los cims cuberts de neu. La temperatura ha refrescat un xich.

BUTLLETÍ ASTRONÒMICH

(per I. Martí y Turró.) 27 Mars 1880.

PLANETAS VISIBLES.—MERCURI.—ESTRELLAS VARIABLES.—244.—Los principals planetas se veurán á las horas y en las constel·lacions següents:

Saturno, després de post lo Sol fins á las 7h 08m en Piscis; Neptuno, en Aries després de post lo Sol; Marte, idem, fins á la 1h 21m de la matinada, en Gémini; Ceres en Leo, Palas en Unicornium, y Juno en Leo y Urano en Leo, se veuen també al vespre: Júpiter, es poch visible al matí en Piscis; Venus idem, desde las 5h 08m del matí.

Mercuri demà á las 6h del matí estarà en conjunció inferior geométrica ab lo Sol, trovantse lo r. de Abril á una de sas mes petites distancias á la Terra que pot trovarse.

—Estrellas variables;

Arriban á la mínima grandor;

Beta Persei. . . . . á 5h mati. 3,7

X Sagittarium. . . . . á 7h id. 6,0

Lambda Tauri. . . . . á 0h tarde 4,2

Zeta Geminorum. . . . . á 7h id. 4,5

Arribará á la mínima grandor;

Eta Aquilæ. . . . . á 2h mati. 3,5

SOL ix á 5'52 se pon, á 6'20.

LLUNA: ix á 7'20 mati.—pon á 7'10 mati del 26.

Secció de Fondo

REVISTA DE POLÍTICA INTERIOR

Ordre ó desordre del dia: lo nou partit.

Lo general Martinez Campos s' ha empenyat en que li cambihin la forma de la seva casaca, y mentres l' Alonso Martinez, que no busca sino feyna del ofici, y en Navarro Rodrigo estan disposats á fer de sastrinyoli, en Sagasta s' estarrufa 'l tupé mes que may, y aixó que are se l' ha tret, y fent com lo Papa en certas ocasions de compromís, exclama: *Non possumus*.

No'm vull ficar en qui es en Sagasta. Tots vostés lo coneixen prou y fins massa y tot.

No'm vull ficar en quins son los movils que 'l guian al mantenirse en sas trette, com las donas. Tothom endevina que á ningú, y menos á n'ell, li agrada que quan la fruta está madura y á punt de caure de l' abre, hi hagi qui se la menji sense tenirhi cap dret.

Deixant, donchs, tot aixó á un cantó, jo trobo que, donat lo joch polítich del nostre pais, que mes que res sembla joch de noys, á n'en Sagasta, contra lo acostumat en ell, de rahó n' hi sobra.

¿S' ha de formar un nou partit? ¿Com hi ha mon! Aquet faltaba.

¿Y ab qui 'l volen organisar? Ab en Posada Herrera, ab l' home qu' aclimatá en Espanya la influencia dita *moral* per sarcasme; ab l' home que trepitjá 'l poder durant lo regnat de la funesta Unió lliberal (?); ab l' home que, fingint un benestar pe'l nostre pais, contribuí á portarlo al carrer casi sense sortida en que avuy se troba.

¿Y qué farà aquet partit?

¿Seguirá la política canovista? No; per aixó ja hi ha en Cánovas y 'ls seus.

¿Fará veure qu' es lliberal? Per aixó ja hi ha en Sagasta y 'ls seus.

Donchs ¿qué 's proposa?

Seguir una política de tira y aflixa que no agradi als uns ni als altres.

¿Aixó es sério?

Encara hi ha mes.

Lo general voldria que 'l nou partit fós un' olla de cols; que hi entressen moderats com en Balmaseda y constitucionals com en Sagasta y en Romero Ortiz. Aquets diuen *non possumus* y crech que diuen bé. ¿Ho diuen per conveniencia personal? ¿Obeeixen á miras petites? No m' hi fico: vostés contestin com vulgan las preguntas. Jo no mes trobo que 'l *non possumus* está molt en son lloch.

Jo m' alegraría de que 'l nou partit fraccasses. ¿Saben perquè? Ja 'ls ho diré.

A mi no'm vingan ab orgas. Que si convé qu' en Sagasta s' ensorri, que si es del cas que 'ls constitucionals passin á l' historia....

¿Uy, uy, uy! Si á n' aixó anessem, ¿no n' hi ha poch que s' haurian d' ensorrar y passar á l' historia....

Jo lo que hi veig en tot aixó es una enfermetat constitucional. Aquí s' improvisan los partits com las quartetas d' en Narcís Serra.

Als partits que 's forman, per regla general (perque hi ha alguna honrossíssima excepció), no 'ls hi busqueu historia ni misió. Tenen un sol móvil: pujar al poder com mes aviat millor. Aixís se formá l' unió lliberal y aixís se vol formar are 'l nou flamant partit.

Y 's forman tots saben com: portant la immoralitat, la corrupció á las filas dels partits y organisats, qu' esperan lo torn com candeletas, pero que al cap y al fi l' esperan.

Donchs be: ¿no 'ls sembla que si are los fomentadors d' aquesta nova fracció no sortian ab la seva, los principis de moralitat política haurian guanyat alguna cosa?

Veurem tot aixó com acaba. Per are en Sagasta ha anat á fer cassera.

Entre que 'l cassin ó ser cassador, se veu qu' ell está per lo segon.

Ha dit, avans d' ausentarse, que de constitucional ningú n' es per forsa; que qui no estiga bé en aquet partit, té la porta ben oberta per anarsen quan y com vulga, y qu' ell ja está bé allí ahonts es, y que si s' habia de moure, en lloch d' atansarse á la dreta, mes aviat ho faria cap á l' esquerra.... Y sembla que 'ls ha deixat clavats.

Mes valdria que tots plegats se preocupessin de lográ l' indult del Otero.

En mitj de tant mal com han fet y segueixen fent á Espanya, al menos farian acció meritoria.

ROBRENYO.

UN CONGRES

INTERNACIONAL D' ENSENYANSA.

S' está preparant en Bruselas una reunió de las personas mes afectas á la ensenyansa, al objecte de tractar alguns punts que 's relacionan ab aquesta. Un comité estava encarregat de redactar las preguntas, á que devia contestarse, com també está encarregat de nombrar las personas que deuen dictaminar sobre ellas. Aquest comité, per donar mes amplitut á son programa y perque pujan aquellas qüestions tractarse ab mes coneixement, ha demanat son concurs no sols á las notabilitats belgas, sino també á las dels altres paysos d' Europa.

Y fins al moment present ha rebut ja la adhesió de algunas personas de Fransa, Alemanya, Suissa, Inglaterra, Suecia y Dinamarca.

Las preguntas que 's presentarán al Congrés están ja radactadas; las personas que deurán presentar un dictámen relatiu á la contestació que deguí donarse, no están nombradas encara.

Las preguntas son las següents:

1.ª ¿Quin es lo fi que deu proposarse tot legislador, al redactar un programa de primera ensenyansa?

2.ª Los programas de segona ensenyansa ¿deuen posarse en relació ab los estudis superiors especials á que vol dedicarse cada alumno, ó deuen ser concebuts ab tendencia á una cultura *integral*, preliminar comú á tots los estudis especials?

3.ª L'objectiu dels estudis superiors, ¿deu limitarse á la adquisició dels títuls professionals?

4.ª ¿Quina es la millor organització que pot donarse á las academias ó escuelas de dibuix, pera que l'art pugui cumplir sa missió educativa en interés de las masses? Examinar la qüestió baix lo punt de vista de la ensenyansa del dibuix: Primer en las escuelas de segona ensenyansa; segon, en las de primera ensenyansa; tercer, en las escuelas técnicas ó industrials de tot grau per los dos sexes.

5.ª ¿Quins serveys poden produhir en l'exèrcit las escuelas, en tots sos graus, las classes d'adultos y las societats obreras? ¿quins serveys pot produhir l'exèrcit á la instrucció general?

6.ª ¿Quinas son las principals condicions higiénicas que deuen observarse en la construcció de las escuelas?

Desarrollar aquesta qüestió ab mes especialitat baix cada un dels aspectes següents: A, il·luminació; B, cubicació d'aire; C, jardins, patis, gimnassis y altres dependencias; D, llocs de recreo, escusats y rentadors; E, ventilació al estiu, ventilació al hivern combinada ab la temperatura. Midas que deuen prescriure's al professor.

La importancia del congrés saltará á la vista de nostres lectors, tan prompte com se fassin cárrech de que abraça tots los graus de l'ensenyansa, desde la primaria á la superior. Com d'ella naix lo progrés dels pobles, com versa sobre un assumpto íntimament lligat ab la llibertat y l'adelanto, com no s'tracta de lluhir son garbo 'ls andalussos, ni de manifestar sas ideas escolásticas alguns dels que volen acaparar la ensenyansa, Espanya no enviará cap representant al espressat congrés. Quan menos fins al present, cap notabilitat espanyola s'ha fet inscriure per pendre part en las reunions del congrés; anirem en aixó, com en moltes altres cosas, á la quia de las nacions d'Europa. Si s'tractés de tocar la guitarra ó'l pandero, surtirian estudiantinas que tocarian una malaguenya sota 'ls balcones del edifici, en que s'verifiquessen las sessions.

De totas maneras nosaltres nos atrevim á demanar als dos órganos del Magisteri, que s'publican en Barcelona, que s'fixin en las anteriors preguntas y digan sobre las preguntas transcrites la opinió que d'ellas se'n formin.

Sobradas probas tenen donadas, tant *El Clamor del Magisterio* com *El Monitor de primera enseñanza*, del amor que professan á quant se relaciona ab la instrucció, per ocupar-se d'un assumpto de tanta trascendencia.

Cuestió monetaria.—Fá un any la casa de Moneda de Madrid acunyaba or, y ara acunya plata. Per acunyar l'or, se compran llingots á Burdeos ó á Lóndres; per acunyar plata se gasta del país per regla general.

Cuan s'acunyaba l'or, lo cambi sobre Fransa estaba á 4, 90; avuy está á 5, 17. Resultat: acunyant or l'any passat, sortia *cinch per cent* mes car que avuy, ó, en altres termes, avuy podria acunyar ab una ventatja pe'l Tresor de 5 per 100.—Los banquers de Madrid han demanat, fundantse sen los cambis, que s'acunyés or altre vegada, y lo nou Ministre de Hisenda que, segons sembla, deu ser de la

talla de son antecesor, ha contestat que convenia mes fer plata. Será, sen dubte, porque falta plata y sobra or per fer las transaccions. Al fi, administració conservadora.

Escritas las anteriors ratllas, llegim que prompte la «Gaceta» publicarà l'ordre d'*atmetre* la casa de moneda pastas d'or lo qual significa que lo senyor Ministre Cos-Gayon, ó no sap lo que te entre mans, ó vol que de tan enorme benefici, en lloch de aprofitarsen la Nació, se'n gandeixin quatre banquers de Madrid. ¡Y que encara hi hagi provincians que respecte á *descentralisació* no pensin com nosaltres!

Variació de cambis.—Mentres entre las principals nacions lo cambi apenas oscila d'un 1 per 100, sobre tot entre Fransa y las que firmaren lo conveni monetari decimal, nosaltres tenim un desnivell extraordinari, segons que siguem deutors ó acreedors. En lo transcurs d'un any s'acosta la diferencia á un sis per cent. ¡Quins quebrantos representa en perjudici, sobre tot, de nosaltres espanyols! Y lo mes trist es que tenint lo mateix sistema y la mateixa moneda, per no formar part de la convenció, sufrim aquests perjudicis. Si la nostra moneda fos admesa en Fransa legalment y la francesa en Espanya, en lloch de perdre ara un tres y mitj per cent, los que han de pagar los vins que van á Fransa, nos enviarian moneda francesa que, lo mes, los hi costaria pe'l carril de mitj á tres quarts per cent.

Aixís mateix quan fá un any perdiam nosaltres dos per cent, y si portabam moneda espanyola á Fransa molt mes, hauriam perdut la meitat ó menos. La ocasió present seria oportuna per entrar en lo tractat internacional monetari, y, á falta de l'iniciativa de Madrid, que sols está per si puja en Sagasta ó baixa en Cánovas, deurian los centros mercantils de provincias reclamar del govern que s'fixés en tan important assumpto.

Llatí que no entendria Ciceron.

—Los enviats de Barcelona per assistir á la gran reunió de *tomistas* en Roma, han cumplert magníficament son encárrech. Fins un discurs en llatí fou pronunciat per un dels pares, que enrahonaren en la *sessió magna* y que deixá admirats á tots quants lo sentiren. Un d'aquestos delegats, en una correspondencia que porta *El Correo Catalan*, dona compte d'algunes entrevistas que tingueren ab Lleó XIII, en que aquest manifestá interressarse en gran manera per una academia, que en honor á Sant Tomás s'ha establert en Barcelona. Y per no traure 'l mérit que tingan á las paraulas del papa, las transcriu en llatí, macarrónich, com ja poden suposar nostres lectors, pero que nosaltres estranyém en boca de Lleó XIII.

Jo sabiam que 'l llatí que s'ensenyava en los Seminaris, era un llatí del temps de la decadencia; ja sabiam que 'l modo d'ensenyarlo era 'l mes rutinari, que pot imaginarse, quan se tracta del clero y del método en la ensenyansa; pero no creyem que personas que deuen haber llegit los clássichs, lo degollessen, com pot ferho un capellá de missa y olla; y molt menos ho haurian cregut, tractantse del

papa actual que sempre se 'ns ha presentat com una persona sumament ilustrada.

Lo tesxt, en que s'degolla 'l llatí, es lo següent: *Multum mihi interest Academia Barchinonensis*. A nosaltres se 'ns ensenyaba que la construcció del uni-personal *interest* era diferent de la que apareix en lo text precitat y l'habem trobat confirmada, sempre que habem trobat aquell verb empleat en los clássichs llatins. Lo resultat per nosaltres es sempre 'l mateix. Los coneixements del clero en lo llatí corren parellas ab lo coneixement que tenen de las ciencias contemporáneas. ¿Está conforme *El Correo* ab la construcció del verb antedii?

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrid 24 de Mars.

Per D. Cándido Martinez, diputat per lo districte de Mondoñedo, al que pertencix lo nomenat regicida Otero, y per lo defensor del mateix s'ha sollicitat son indult. Segons tinch entés l'Otero no está comprés en los tres que passat demá 26 obtindrán perdó de la pena de mort; pro s'treballa activament porque hi sia comprés ó porque després l'obtinga, pro avuy lo públich no manifesta l'interés que despertá l'Oliu, y pot ser aquesta circumstancia influeixi en la resolució del govern.

Avuy corren vents favorables á la fusió de constitucionals y centralistas, y fins los periódichs arriban á publicar los termes de l'avinensa. No crech per aixó vaje tan depressa. Per are s'entretenen en discutir lo nom que ha de portar lo nou partit que resulti. Al parlar dels centralistas no hi van comprensos mes que l'Alonso Martinez, Candau, Groizard, Gamazo y algun altre d'escassa significació. Ni en Martinez Campos ni sos amichs en Daban, en Cassola, en Valmaseda, en Riquelme y altres generals, figuran en aquesta combinació, si bé confessan que 'ls hi agrada. De modo que la qüestió grave no ha sigut resolta, que la dificultat principal no ha sigut venuda. ¿Cóm van á entendrers en Martinez Campos y en Lopez Dominguez?

Tan grave es aquesta dificultat, que en Martinez Campos, refugint ferse solidari de la conducta dels centralistas, no s'enten mes que ab en Posada Herrera, que insisteix en crear un nou partit encare que 'ls constitucionals no vulgan avenirshi y encare que cap persona d'aqueix grupo hi contribueixi.

Los fusionistas de la democracia ja tenen son manifest firmat. Hi ha qui assegura que s'publicará la setmana entrant; altres esperan que algun aconteixement polítich justifiqui la seva publicació, ja que no ha pogut ferse oportunament.

No extranyeu que sia tan curt. No hi ha res mes de nou.

X. DE X.

Madrid 25 de Mars.

La naturalesa ha frustrat los plans dels elegants religiosos. Avuy y demá son los destinats á realisar las mes fastuosas exhibicions. No han pas guanyat res ab las plujas los fabricants de Catalunya, Lyó, Sedan, Marsella y altres punts, porque s'ha fet imposible l'exposició de panyos, satins, glassés, blondas, etc., ac que s'solemnisan las festas religiosas d'aquest religiosíssim poble. Altres anys lo calor tebi del primers dias de primavera ab l'excitació dels primers moviments de la sang portava á l'iglesia torrentadas de jovent. Allí las madrillenyas anavan á lluhir totas las sevas galas, naturals y artificials y aprofitavan la

llum melancòlica y fantástica dels monuments per donar á sos ulls ocasió al galanteig. Avuy fins las safatas que en la iglesia son presididas per las mes elegants damas de l'aristocràcia comprometen desd' aquell lloch á sos mes encopetats admiradors; ab prou feynas tenen una pesseta en calderilla lassafatas. Lo temps se mostre crudel tant ab Deu com ab las ánimas del purgatori.

Los centralistas com que no poden visitar monuments, aquestos dias se dedican á trammar ministeris monstruosos en los que ells, per suposat, representan lo paper mes important. Ells ja contan ab la fússió, fins contra la voluntat d' en Sagasta. Aqueix continua ferm disposat, segons diuen sos amichs mes íntims, á tot, ántes de tornar cap á la dreta. Está segur de quedarse ab en Lopez Dominguez, nebot del Duch de la Torre, y ab los elements que aqueix va agrupant al voltant seu, los quals constitueixen la «forsa» del element constitucional.

En Sagasta ahir va sortir de Madrid ab son amich Sr. Abascal á fi de cassar en una possessió del últim, y aixis ha fugit dels importuns centralistas y de sos amichs polítichs que 'l molestan continuament perque s' avinga á una mistificació de moderats histórichs, centralistas, amichs d' en Martinez Campos y constitucionals, aixó es, perque 'ls ajudi á arribar á la terra de promissió, fins al ministeri.

En Lopez Dominguez no tranzigirá may ab que son partit, límit de l' actual legalitat, giri l' espatlla al porvenir. Sos compromisos personals, sas aspiracions y fins las reiteradas sollicituts de que es objecte, no li permeten anar mes enllá del lloch en que está col·locat. Las declaracions que feu en Málaga, favorables á la democràcia, fa dos anys, y 'l fet de no cabré tots plegats en la taula del presupost ell y sos amichs y en Martinez Campos y 'ls seus, son las rahons que ha exposat sempre á n' en Sagasta y molt especialment en una recenta conferencia, per oposar-se en absolut á las tendencias dels que anomena jovers tan ambiciosos com faltats de miras elevadas. Aixis se 'm ha dit y aixis ho dich á mos llegidors. Que pot ser vritat, aixó hi ha que posarho en quarentena. En Lopez Dominguez s' ha educat en bona escola y coneix á fondo la «cucologia», en que fou sempre sapientíssim doctor lo Duch de la Torre.

Ab aquesta dificultat hi conta d' antemà en Cánovas del Castillo, que es un sofista consumat, un gran retórich, un parlador sempitern; pro que sab ahont te la má dreta y ahont la tenen los demés. Confia en manar y 's riu de las habilitats d' en Posada Herrera y las cosetas semblants d' en Martinez Campos.

L' empréstit de Cuba topa ab dificultats. No hi ha qui dongui un céntim sino ab garantías positives per avuy y per demá; es dir, los banquers volen posar lo seu diner á salvo de tota eventualitat desgraciada, y exigeixen garantías que en tot temps y passi lo que passi en Cuba sigan positives y realisables. No volen que l' empréstit sia de compte del Tresor d' Ultramar, sino del Tresor espanyol, del de la península. Lo govern espera realisar-lo é hi mostra gran interés, perque lo general Blanco no deixa viure al ministre del ram Entre tant los assumptos de la guerra continuan en lo mateix estat que confessá en Cánovas del Castillo.

Segons se diu avuy, «La Union» ha sigut condemnat á 20 dias de suspensió.

X. DE X.

Paris, 23 de Mars.

Preocupa en gran manera á tothom lo silenci que guarda 'l Journal Officiel respecte á las deliberacions tingudas per lo ministeri en la qüestió dels jesuitas y principalment preocupa la no aparició de las midas que hagi determinat pendre en l' assumpto. Se dona, no obstant, com á segur que s' ha notificat al rector de la Facultat de Teología de Poitiers

la órdre d' espulsió per los jesuitas estrangers que en ella ensenyessen.

Fan aquestos tot lo possible per eludir las lleys. Nos ho demostra lo que pretenian fer ab un colegi qu tenen en Vaugirard. Proposaren los jesuitas á un capellá seglar, antich rector de Estrasburg, cedirli l' espressat colegi ab la condició de que prengué per professors de las classes superiors als individuos que ells li senyalesen. Lo capellá no 's deixá seduhir per los jesuitas y 's negá rodonament á admetre tal colegi, sino podia ell mateix escullirse 'ls professors; pero com aixó no convenia als proponents, tingueren que desistir de sas pretensions.

Un fet vaig á noticiaros que acabarà de manifestar lo que son en moral, en educació y en respecte al govern los *corderets* que ab tanta sanya persegueix lo jacobinisme. En la catedral d' Angers, sede del afamat Mr. Freppel, predicava un jesuita ab la mansuetut, caritat y modestia que son las qualitats distintivas de la órdre, y fou tanta la bilis que en son sermó espargí, ab termes tan sechs y tan ácres enrahoná, de tal manera desacreditá la trona que al acabar lo pare sa filípica y al baixar del púlpit s' encarregá lo rector de la parroquia de desfer tot quant havia fet lo pare jesuita. «Fins al present, digué, m' he contingut; pero no puch menos de protestar ab totas mas forsas contra 'l carácter que 'l predicador ha donat á son sermó; no puch acceptar ni son esprit, ni sa tendencia.» ¿Qué farà 'l bisbe Mr. Freppel? Desautorisarà al rector ó al jesuita? Lo clero secular comensa á compondre que las órdres religioses lo perdán ab sa intransigencia; aquellas volen, ó sostenirse en peu, ó al esfonsarse ellas, esfonsar també al clero secular. Y aquest no es fácil que s' hi conformi.

Las conferencias del P. Dindon demostren las ideas del clero; puig eran moltíssims los capellans que anaban á escoltarla y aplaudian sa tendencia, y ja saben que 'l frare dominico 's proposa en sas conferencias demostrar que no hi ha incompatibilitat entre la societat moderna y la Iglesia, entre la democràcia y 'l catolicisme ó 'l cristianisme. Lo pare Dindou, no obstant, ha disgustat á altas personalitats de la Iglesia, y ha sigut demanat á Roma per lo general de la órdre; per esplicar sas ideas, segons uns; per rebrer las felicitacions del Papa, segons altres. Jo sols dech recordarvos la órdre que rebé del arquebisbe de Paris, imposantli silenci, quan en l' advent tractaba del divorci. Aquestas son qüestions que interessan d' un modo especial al clero, y que no vos las participaria, sino revelessen lo dualisme que hi ha en lo interior del ultramontanisme.

En la Universidad de Lille han tret ja lo rótul que 'n lletras d' or tenian los clericals en la fatxada del edifici, y que deya: *Universitat Católica*.

La crísis municipal de Marsella está en lo mateix punt que vos vaig participar; los catorce consellers han renovat individualment la dimissió, y han manifestat que no volian cap participació en lo que fés lo consell. Lo prefet deurá en últim resultat acceptarlas y tornar la calma y la tranquilitat á la població.

X.

Manresa 26 de Mars.

Senyor Pere, senyor Pere: jo prou lo faig cremá ab las mevas inofensivas cartas, mes vosté no 's vol corretjir. Home, home, ¿quin dia será aquell que no 'n farà una de crespá? Jo no hi se res pero 'm sembla que vosté deu llegir los periódichs de Russia y s' inspira ab los actes dels funcionarios que per allí corren.

Dich aixó, senyor Director, perqué no 's pot arribar á formar una idea de com ha rebut lo senyor Arderius (no 'l dels bufos, lo de Manresa), la meva carta anterior. Valgam que no sab qui só, perque del contrari fins crech qu' hauriam renyit. ¡Eyl vull dir que hauriam renyit á bonas.

No es sols lo senyor Pere 'l que se ha cremat ab mi, sino que 'ls jesuitas també están que trinan ab tot y la mansuetut que 'ls aconsella l' Evangeli.

Però ¿qué hi farém si per mes que jo vulga callar sempre uns y altres me donan materiá per fer correspondencias que aquí 's llegeixen ab certa afició?

Avuy, per exemple, haig de felshi á saber que i' arcalde de Manresa també s' ha fet célebre per la nit de Sant Joseph; sols que aixis com lo malhaurat Prim vá cridar alló de *radicals á defensarse!* lo nostre senyor Pere ha volgut defensá als neos.

Ja 's recordará que aqui tenim una societat humorística que 's titula «La Barrila», quals socis tenen lo clatell mes esquilat que 'ls neos voldrian. Son president se diu Joseph, y velshiaquí que 'l dia del seu sant, que s' esqueya á ser un divendres, volgué obsequiarlos á casa seva ab un dinar.

Ja eran tots á casa del president disposats á fer un xiquet de boyra de bon género, quan aquell rebé una comunicació del Sr. Pere que li fou entregada per un agutzil. Vostés se deurán creure que 'ls hi enviaba una felicitació; donchs no, aquell document era una órdre, un *ukase* com diuen á Russia y á Manresa, privantlos de dinar. No 'ls hi valgué tenir gana. L' arcalde, que 's veu que també cuida de la salvació de las ánimas dels seus administrats, no s' entengué de brochs y portá la qüestió fins al punt de alarmar á tota la ciutat.

Los municipals varen correr pe 'ls carrers y la gent se preguntava si s' anava á ensorrar lo mon. Tot, ¿perqué? perque uns quants joves, en us de son dret, se reunian per menjar lo que tinguessen á bé. Ja hi havia qui preveya lo que anava á succehir, puig ja lo dia avans, desde la trona de la Seu, los individuos de «La Barrila» foren tractats d' heretjes, de ateos, y no se quantas cosas mes.

Que hi farém, are per are los jesuitas riuen; pero qui te conciencia de que res d' aquest mon es etern, qui 's recorda de que despres del dilluns ve 'l dimars, exclama: los liberals, be deurán riure un dia ó altre.

ENCARE 'L MATEIX.

Cassá de la Selva 25 mars.

Aquets dias havem tingut entre nosaltres á tot un personatge del sagastinisme gironí. Es aquest lo director del periódich de Girona *La Lucha*, qui ha vingut á Cassá de la Selva per citar devant del jutje municipal á n' aquell famós arcalde segon que 's diu D. Joseph Torrent, que com recordarán vostés, tan activa part prengué en aquells famosos saras.

Lo cas es que 'l Sr. Torrent sembla que tot sofocat per lo que li deyan, y aixó que encare no li digueren la meitat de lo que 's mereix, demaná quart y ajuda á las columnas de *La Lucha*, que 's un diari que sembla 'l *refugium peccatorum*, y en ellas varen veurer la llum pública duas cartas defensant lo que no té ni tindrà may defensa, aixó es, l' arcaldada que vá fer.

Are lo director del periódich sagastí vol cobrar las cartas, y 'l segon arcalde li diu *moro*; lo director que 's pensa ser cristiá, lo ha citat devant del jutje municipal; mes aquest sembla que no ha sigut de son parer, y ab son fallo ha mantingut la integretat de la butxaca del segon arcalde.

La cosa sembla que anirá endevant, puig lo director vol apel·lar devant del jutjat de primera instancia.

¿Haurá d' afluijar lo Sr. Torrent, aquí molts d' aquí ja coneixen pe 'l Loris Melikoff de Cassá de la Selva, las 99 pessetas que li demana lo periodista de Girona?

La gent, riu que riu. No fora mala broma que are hagués d' afluijar 99 pessetas en premi de la seva arcaldada. A nosaltres nos faria l' efecte d' una multa.

Lo corresponsal.

Noticias de Catalunya

GIRONA, 26.—En un incendi ocorregut en la nit del 16 del present en una masia del terme de Baget, ha mort víctima de las flamas, la esposa del masover d'aquella. Los demás individuos de la familia pogueren salvarse de la catástrofe. Las autoridades, forsa de carabiners, somaten y vehins de dit poble acudiren á dominar lo foch.

—Ha mort aufergada en un estany, en lo terme del poble de Gasserans, una noyeta de quatre anys.

—La pluja d'aquets últims dias, ha fet molt de be á nostres camps. Los pagesos desitjarían que plougés mes.

TORTOSA.—Baix lo concepte de que 'l port de barcas no pot considerarse com part d'una carretera general á carrech del Estat, se ha disposat que sa conservació corri per compte de la Diputació provincial, habent de cumplir lo Ajuntament los compromisos que contragué respecte al espressat servey y que ha desatés durant aquestos últims anys.

—Desde las primeras horas de la matinata de dilluns comensá á ploure bastant en aquesta comarca, continuant las plujas fins al vespre, la qual ha millorat molt l'estat dels camps.

Secció Oficial.

ATENEU BARCELONÉS.

Aquesta nit, á dos quarts de nou, tindrà lloch lo segon concert extraordinari dirigit per lo soci don Joseph Rodoreda.

Lo que s'anuncia pera coneixement dels senyors socis.

Barcelona 27 de Mars 1880.—Lo Secretari general, Ricard Esteve.

ASSOCIACIÓ CATALANA

D'ARTISTAS Y ESCRITORS.

S'invita á tots los artistas y escriptors, de qual-sevol classe y condició que sian, á la reunió general que tindrà lloch lo diumenje próxim 28 del corrent, á las deu en punt del matí, en la gran sala de Cent de la casa de la Ciutat, á fi de donar lectura al projecte d'Estatuts redactat per la Comissió especial.

Barcelona 25 de Mars de 1880.—La Comissió.

COMPANYIA DELS FERRO-CARRILS

de TARRAGONA Á BARCELONA Y FRANSA

Lo Consell d'Administració, segon lo previnut en los artículos 24 y 26 dels Estatuts socials, convoca als senyors Accionistas á Junta General per lo dia 14 d'Abril á las 4 de la tarde en lo local de la Estació d'aquesta ciutat, corresponent á la vía de Granollers, destinat al efecte.

La Memoria del exercici del any 1879 comprensiva del Balans tancat en fi del mateix, s' repartirà als senyors Accionistas 8 dias avans de la Junta, y ab igual anticipació estarán de manifest lo mateix Balans y l'inventari, així com ab la de 3 dias la llista dels senyors Accionistas ab dret á assistir á la reunió á tenor de lo prescrit en los Estatuts.

Tot accionista poseedor ó representat d'un capital de 47.500 pessetas en accions te dret á concorre á la Junta General, depositant sos titols en la Caixa social deu dias avans de la reunió, y pera la admissió d'aquestos depósitos y corresponent expedició de la cédula de entrada á la Junta General la Secretaría estarà oberta tots los dias feyners desde 'l 22 d'aqueix mes fins lo 4 d'

Abril próxim, de 10 á 12 del matí, y de 4 á 6 de la tarde.

Als senyors accionistas que tinguin sas accions depositadas en la Caixa social se 'ls hi expedirà en los mateixos dias expressats la cédula d'entrada mediant la sola exhibició de son corresponent resguart.

Barcelona 20 de Mars de 1880.—P. A. del C. A.—Lo Secretari, Miquel Victoriá Amer.

COMPANYIA GENERAL DE TRANVIA

TRANVIA DE SANT GERVASI.

La Direcció d'aquesta Companyia posa en coneixement del públich que avuy dissapte de Resurrecció 27 del corrent á las deu del matí comensará la explotació de la vía de Sant Gervasi desde Canaletas fins la Plassa de Molina inmediate al Col·legi de Carreras, y que desde lo dimars següent continuarà fins lo carrer Major en front la embocadura del carrer d'Arimon ó sia un poch mes amunt de la plasseta de la Casa Popular ab los trajectes y preus següents:

DE CANALETAS al carrer de Rosselló	4 quartos.
al id. de Sant Joseph inclusiu.	6 »
al carrer Ample ó al de Sant Antoni. . .	8 »
á la casa Ajuntament	10 »
<i>De la Estació del ferro-carril de Sant Gervasi á la casa Ajuntament. . .</i>	
	6 »

Anadas y tornadas.

DE CANALETAS al carrer de Sant Joseph inclusiu.	10 »
al carrer Ample ó la de Sant Antoni. . . .	14 »
á la casa Ajuntament	17 »

Abonos de 20 viatjes.

Al carrer de Rosselló	Ptas. 2-2 cts.
» de Sant Joseph inclusiu. . . .	» 2-32 »
» Ample.	» 4-4 »
á la casa Ajuntament	» 5

Modificació de las tarifas de la vía de Sarriá.

DE CANALETAS á la fábrica de Batlló, carrer Rosselló .	4 quartos.
Fábrica Batlló á las Corts.	8 »
A Sarriá.	10 »
DE LAS CORTS á Sarriá.	4 »

Anadas y tornadas.

DE CANALETAS á Las Corts.	14 quartos.
á Sarriá.	16 »

Abonos de 20 viatjes.

A Batlló, carrer Rosselló.	Ptas. 2-2 cts.
A Las Corts.	» 4-4 »
A Sarriá.	» 4-24 »

De la plassa de la iglesia de Sarriá á la Bonanova. . . . . 2 quartos.

NOTAS: Los dias feriat y aquells que la Direcció consideri com á tals no 's facilitarán anadas y tornadas.

Los abonos 'ls facilitarán los Conductors y Jefes dels Apeaderos.

Barcelona 23 de Mars de 1880.—Lo Director de torn, Félix Massó y Soler.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueig, en lo dia d'ahir.

Don Pasqual Tabuchires, Rio Janeiro.—Joseph Verdera, Ibiza.—Ricardo Diaz, Manila.—Satur-

ni Alarcon. Tarancon.—Josepha Leis, Barcelona.—Felix Boras, sens direcció.

Barcelona 24 de Mars de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en l'oficina corresponent per no trobar á sos destinatarios.

Tortosa. Puig, Rambla del Mitj, 27. — Girona, Mariezcurrena, Passatje Madó, 5, 4t.—Tafalla á Juan Aldaba, Passeig de Gracia, 103, 3r.—Liverpool, W. J. Brice, sens senyas.

Barcelona 25 de Mars de 1880.—Lo Director de la Secció, Andreu Capo.

Cádisi Joseph Guzman, Cadena, 36.—Id. Puig, Valencia, 320.—Valencia. Fournaud, Santa Bárbara, 2.—Castelló. Manci Bodi Ninot, Valencia, 18, segon.—Alicant. Ramon Farnés, Montjuich Sant Pere, 2, segon.

Barcelona 26 de Mars de 1880.—Lo Director de la Secció, Andreu Capo.

Secció Comercial

COMPANYIA DELS FERRO-CARRILS

DE TARRAGONA Á BARCELONA Y FRANSA.

Relació de las expedicions despatxadas en Port-Bou ab destino á Barcelona, lo dia 25 de Mars de 1880.

Burdeos, ostras á Pech.—Paris, Mostras á Gorgot.—Montpeller, id. á Comas y Salitre.—Lacogabias volateria á Villamore.—Cette, teixits á Joseph Boubal y C.—Perpinyá, paper á Juan Barthe.—Paris llibreria á Guardia y companyia.—Marsella, ácits á F. de T.—Rivesaltes, bocoys vuyts á Garrigues Geiger.—Salindres, cloruro de cal á Batlló y Batlló.—St. Sulpice, bocoys vuyts á Garrigues Geiger.—Langon, id. id.—Port-Bou Vidrieria é instruments á P. Solá.—Id. perfumeria á la Vda. Lafont.—Id. teixits á Esberto.—Id. conservas á Roviralta.—Id. botons á Callicó.—Idem teixits y ví á Prax germans.—Id. id. á Prats y Subirachs.—Id. teixits y pells á F. Pujol.—Id. bocoys butys á Labad.—Id. vacas á Blanquet y Tollas.—Id. id. á Llorens.

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Cette, vapor San José, ab caixas de lieor y altres efectes.

De Marsella vapor Guadiana ab efectes.

De id. vapor Cámara ab efectes.

De Bilbao y escalas vapor Rivera ab efectes.

De Santander y escalas vapor Manuel Perez ab efectes.

Inglesa.—De Alejandría y Malta vapor Sesostis ab efectes.

De Sevilla vapor Numancia, ab brisa.

De Cárdiff vapor inglés Henry ab carbó.

De Alicant goleta Moreno ab efectes.

De Newport vapor inglés Nortcote ab carbó.

Despatxadas

Pera Liverpool vapor Donata ab efectes.

Id. Marsella vapor Vargas.

Id. id. vapor Unmesa.

Id. Cette vapor Navidat.

Id. Alicant vapor San José.

Además 2 barcos menors ab efectes.

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 15'95 diner y 15'97 y 112 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

D. JOAQUIM GARCIA PARREÑO

Caballer Comendador de la Real Ordre americana de Isabel la Católica, condecorat ab la creu de Sant Fernando y altras variats per accions de guerra; primer actor y director de las companyias catalana y castellana del Teatro Romea de aquesta Ciutat.

HA MORT. (E. P. D.)

Sa desconsolada familia, la Empresa y actors de dit Teatro y las Direccions de las Societats Romea, Latorre y Cervantes, al participar á sos amichs y coneguts tant sensible pèrdua, los hi pregan se serveixin tenirlo present en sas oracions y 's dignin assistir á la casa mortuoria, Mendizabal, 11, quart, á dos quarts de quatre de la tarde de avuy dissapte 27 pera acompanyar lo cadávre á la parroquia de Sant Agustí y de allí á la última morada.

NO S' INVITA PARTICULARMENT.

GRAN DEPÓSIT DE PAPER

DE

CAMPS Y CASANOVAS.

Paper per impresions, per litografia y per embalatje.

La casa te constantment un surtit tan abundant com variat de paper, habent existencias de las millors fábricas nacionals y extranjeras.

Venta al por major de paper d' escriure empaquetat en resmillas.

Nou de S. Francesch, 27,
BARCELONA.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes efica que lo de l' aygua de la Puda.—Als pochos dias de pèndrel cauhen las crostas y las escamas y s' assecan las nafres hrianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produheix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich de puratuu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freitura.—Destruix en poch temps los efectes causats per l' us del mercuri.—Correjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l' empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ. NUM. 37.

BARCELONA.

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon éxit usa la ciencia, no titubejem en assegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la millor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la quedat de las fauces y gargamella y de més enfermetats de las vias respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidriería, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, América y Portugal.

VEHIL

FÀBRICA D' OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA.

TORELLÓ.

Gran depòsit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demés objectes de torneria.

Pera las demandas dirigirse á casa Litiar-Torelló.

S' admeten anúncis mortuoris á preus convencionals per aquest Diari. Hi ha una vinyeta especial pera 'l que vulgan.

PASSAMANERIA

Y NOVETATS PERA SENYORA

D' EN GUILLEM VALLS

Fernando VII, 49.

Especialitat en Cintas, Botons y Velluts.

Gran fàbrica de chocolates de D. Joan Bautista Baylina en Hostalrich, casa fundada en l' any 1809. Depòsit exclusiu, Aviñó 7, confiteria.

Pe'ls amants de menjar peix.—De Bergen (Noruega) s'han rebut are mateix unas tripas de bacallá frescas, molt molsudas y d' un gust deliciós al paladar. Son posadas en caixas de llau-na, y malgrat de contenirne 28 lliuras cada una, se donarán, mentres ne quedin, á 6 duros y mitj la caixa.

Al carrer Vermell n.º 4, donarán rahó.

SOLUCIÓ AGUILAR de clorhidro fosfat de cal, preparada exactament com la solució Coire. Pot 10. rals.—Farmacia Aguilar, Rambla del Centro 37. 8

GRAN DEPOSIT DE MAQUINAS
DE
CARLOS BLOSS

PLASSA DEL BONSUCCÉS, 3, BAIXOS.

Especialitat en màquines de impremta y de litografia, premses de tots sistemes, guillotinas, premses de glassejar, pasta de roleus, màquines de gas, últim modelo sense soroll y ab petit gasto. No ofereixen cap perill de explosió.

JOCIS FLORALS DE BARCELONA

COLECCIÓ COMPLERTA

DE TOTS LOS TOMOS PUBLICATS.

Se trovarán en la llibrería de Alvaro Verdaguer

RAMBLA, 5.—DEVANT DEL LICEO.

Quedan pocas coleccions.

ACADEMIA

DE

**TALLAR Y CONFECCIONAR
VESTITS**

PERA SENYORAS, NENS Y NENAS.

dirigit per la senyoreta donya Càrme Aulés y Huguet, alumna que ha sigut del colégi de tall per lo SISTEMA RUIZ.

En aquesta Academia, oberta fa poch en lo carrer de Ponent, número 38, pis 1., trovarán los que 's dignin favorirnos ab sa confiança las ventatjas del sistema de tallá de nova mida, de reglas fixas y reducció pera extraure los vestits dels figurins, sens necessitat de patrons.

Aqueix sistema reforma per complert l' antich de quadrícula, suprimint las intrincadas operacions de càlculs aritmètics en benefici d'aquellas alumnas que careixin de temps y de medis pera estudiar detingudament la ciencia dels guarismes. Ab aqueix método s' calcula facilment la tela que entra en un vestit ab tanta senzillés com exactitut, fianse además á las alumnas la tasca de la estracció dels mes acabats y elegants figurins procedents de las Ilustracions y de las últimas modas de Espanya y Fransa.

Las classes serán diariament de 10 á 12 del dematí, y de 3 á 5 de la tarde. Hi haurá una classe especial peralas treballadoras de 12 á 1 de la tarde, y de 7 á 8 del vespre.

DESPESES

Prop la Plassa de San Jaume, Palma de San Just, 1, pis segon, acceptarán dos ó tres despesas; bon menjar, rentar y planxar, 12 duros al mes.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPSA EXTRANJERA

Plymouth (Inglaterra, 25).—Avuy té d' arribar á n' aquest port lo vapor *Vega*, portant á bordo als exploradors del estret de Berhing.

San Francisco de California 24.—Lo tribunal federal ha decidit que la lley que priva á las corporacions d' emplear xinos en los treballs, es inconstitucional y no deu ser acatada.

Roma, 24.—S' espera avuy en Roma á M. Desprez, lo nou embaixador de Fransa en lo Vaticá.

Lóndres, 24.—Lo decret de S. M. dissolgent lo Parlament ha sigut llegit avuy, habentse donat lectura al mensatge de la reina.

Lo discurs del trono dona gracias al Parlament per l' apoyo donat á la política del govern, que té per objecte la defensa dels interessos inglesos y la conservació de la pau general. Lo discurs manifesta las relacions amistosas de l' Inglaterra ab las potencias extranjeras, relacions favorables á la conservació de la tranquil·litat en Europa.

La reina espera que las midas adopten en l' Afganishtan tindran prompte una solució satisfactoria. Al terminar, manifesta 'l discurs la satisfacció que sent la Reina, la millora de la situació industrial y comercial y la esperansa de veure re-

naixre próximament la prosperitat d' Irlanda.

Berlin, 23.—L' Embaixador d' Alemania á Viena y M. Jacobini ha reanudat las negociacions per arribar á una inteligencia amistosa entre 'l govern alemá y 'l Vaticá.

Segons un despaig de Viena, las autoritats austriacas de la Bosnia y Herzegovina han proclamat l' estat de siti en Bihac y Benjaluka próxim á Serajevo, á causa del bandolerisme.

Extracte de telégramas

DE LA PREMPSA LOCAL.

Madrid, 25.—S' anuncia una interpel·lació de las minorías esencialment política. Parlará 'l senyor Martos.

Lo Banch d' Espanya ha ultimat un empréstit de dos milions de duros ab lo Tresor de Cuba.

L' expedient d' indult de l' Otero 's resoldrá á primers d' abril.

Paris, 25.—Diu lo *Dayli News* que la última carta del emperador Guillem al Czar contenia la declaració solemne de que mentres visca jamay sancionará una guerra ab Russia y que ha obtingut de son hereu la promesa de que seguirá igual conducta durant la vida del Czar.

La ex-emperatriu Eugenia s' ha embarcat avuy en Southampton en direcció al Zululand.

S' ha desmentit que 'l príncep de Bismark s' hagi romput un bras.

Diu *Le Moniteur* que si 's realisan las intencions que s' atribueixen al govern respecte als jesuitas, se l' interpel·lará en lo Senat, en la primera sessió que celebri.

Diu lo *Standard* qu' Italia s' ha negat á acceptar la proposició d' una aliança ab Russia.

(*Diario de Barcelona.*)

Telégramas particulars

Madrid, 26 á las 8'40 del vespre.—Torna á tenir probabilitats de realisació l' idea de la formació d' un tercer partit. En Sagasta s' hi oposa. En Navarro Rodrigo y en Leon y Castillo l' acceptarán.

Varios banquers de Burdeos y Paris ofereixen á n' en Bustillo 300 milions de franchs per l' empréstit previa rescisió del contracte del Banch Hispano-Colonial.

Ahir plogué tot lo dia.

En la visita de monuments hi ha hagut escassa animació.

Avuy fa bon temps. Ha ha gran concurrència per carrers, plassas y temples.

La professó dels passeigs no ha sortit.

Tipografía la Renaixensa, Xuclá, 13, baixos.